

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

Žák, student, občan

Č.j. 128/07

1.2 Údaje o škole

Základní škola a mateřská škola,

Předměřice nad Labem,

okres Hradec Králové

Adresa: Školská 279

50302 Předměřice nad Labem

Ředitel školy: Mgr. Pavel Hebelka

Kontakty: **495 581 126**

zs.pnl.cz

zs@pnl.cz

IČO: 70987955

Identifikátor zařízení: 650054717

IZO: 102 078 173

Součástí subjektu:

- Mateřská škola

IZO: 107 581 302

- Školní družina

IZO: 117 100 404

- Školní jídelna

IZO: 102 778 680

- Školní jídelna-výdejna

IZO: 102 790 183

- Školní knihovna

IZO: 150 054 769

e.č. 4034/2003

1.3 Zřizovatel školy

Obec Předměřice nad Labem

Obránců míru 18

503 02 Předměřice nad Labem

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Historie školství a školy

Základní škola v Předměřicích nad Labem slouží především žákům z Předměřic nad Labem, Lochenic a Nedělišť. Historie školství však začíná v sousedních Lochenicích. První historická zmínka o vlastní škole v této obci je již z roku 1540, druhá zmínka o obnovené lochenické škole je z roku 1765. Školní budova v Lochenicích v pořadí třetí byla vystavěna v roce 1910. Dnes jsou v ní umístěny obecní úřad a knihovna.

O zřízení školy pro obec Předměřice nad Labem se začalo poprvé jednat na okresní školní radě v Hradci Králové v roce 1873. Žádost o stavbu samostatné školy v Předměřicích nad Labem byla kladně vyřízena, avšak ke stavbě došlo po dlouhých průtazích až v červenci 1885. Stavba však byla dokončena již 2. listopadu 1885 a odborně byla upravena i školní zahrada v okolí budovy. V několika následujících letech byla budova školy rozšířena o další místnosti a v přístavbě byl zřízen i byt pro řídicího učitele. Když v září 1935 škola oslavovala 50. výročí svého trvání, navštěvovali školu 202 žáci.

Po ukončení druhé světové války byla budova školy velmi zdevastována, neboť sloužila německé armádě. Vyučovat se zde nemohlo. Pro školní rok 1945 /1946 bylo výměrem zemské školní rady povoleno zřízení měšťanské školy v Předměřicích nad Labem. Provizorně se zatím učilo v zasedací místnosti cukrovaru a žáci měšťanské školy chodili do školy v Plotištích. Dne 7. ledna 1946 se začalo učit v „dřeváčku“, v dřevěné budově na obci. Zároveň byla schválena stavba nové školy v místě nad Tyršovými sady, s níž bylo započato v září 1954. Dne 30. června 1956 byl slavnostně ukončen školní rok v dřevěné měšťanské škole. Školní rok 1956/1957 byl s počtem 246 žáků zahájen již v nové školní budově. Budova staré školy byla v 90. letech 20. století zrekonstruována pro poštu, ordinaci obvodní lékařky, ordinaci zubní lékařky, lékárnu a kadeřnictví. V roce 1996 byla v půdních prostorách dokončena výstavba 6 sociálních bytů.

V roce 1985 schválila rada MNV v Předměřicích nad Labem přístavbu dalšího křídla k budově nové školy a v tomtéž roce byla stavba v akci „Z“ zahájena. Ve školním roce 1992/1993 se začaly využívat prostorná kuchyně a jídelna, 3 učebny a sociální zařízení v přízemí přístavby. O dva roky později přibýly další nové prostory v prvním poschodí přístavby: 4 kmenové třídy, 3 kabinety a odborné učebny, jedna pro fyziku a chemii, druhá pro přírodopis. Jedna z kmenových tříd slouží v současné době také jako odborná pracovna, a to pro výpočetní techniku. V roce 1996 byla do hospodářské budovy školy přemístěna místní knihovna, která slouží jako knihovna školní i obecní.

Ve školním roce 2005/2006 proběhly oslavy 50. výročí otevření této školní budovy. V tomto jubilejním školním roce navštěvovalo školu 266 žáků, kteří byli rozděleni do 14 tříd v 9 ročnících. Během těchto 50 let působilo na škole 123 pedagogů a školu absolvovalo 1324 žáků.

2.2 Charakteristika současné školy

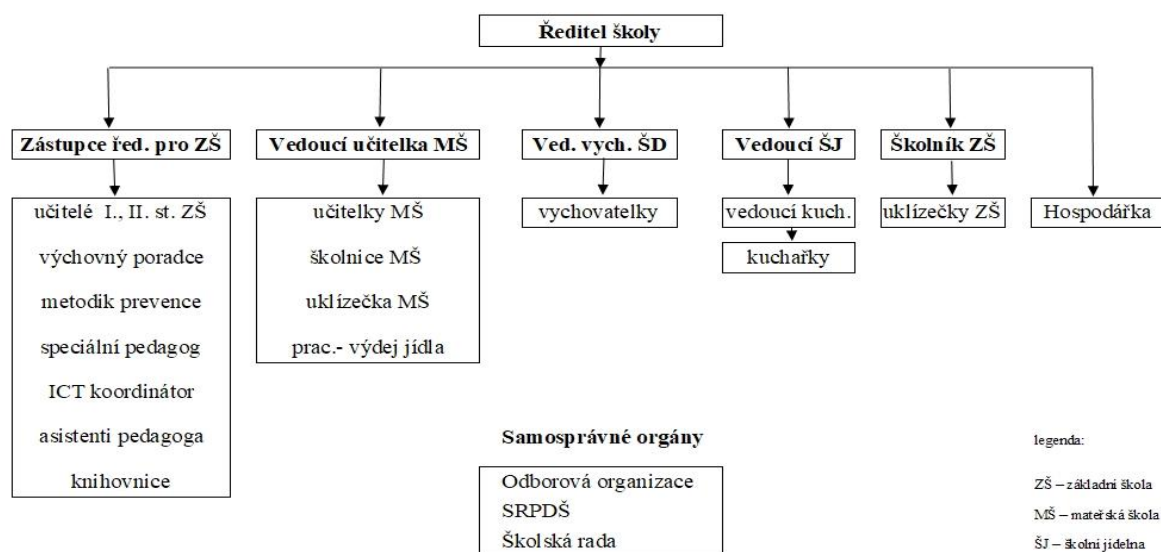
Od 1. ledna 2003 je základní škola právním subjektem, jehož součástí jsou školní družina, mateřská škola, školní jídelna a obecní knihovna. Od 1. ledna 2006 má subjekt název Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové. ZŠ a MŠ je úplná škola s 9 postupnými ročníky, 3 třídami mateřské školy a 4 odděleními školní družiny.

Budova školy je umístěna v klidné části obce nad Tyršovými sady. V blízkosti školy byla v září 2007 uvedena do provozu multifunkční sportovní hala. Škola disponuje 14 místnostmi, z nichž 4 jsou odbornými učebnami pro výuku fyziky a chemie, přírodopisu, výpočetní techniky a hudební výchovy. V budově školy je umístěna keramická dílna a obecní a školní knihovna. K výuce tělesné výchovy slouží nově zrekonstruovaná tělocvična se zázemím, která je v odpoledních a večerních hodinách hojně využívána i veřejností. Školou je také využíváno školní hřiště, jehož součástí je atletická dráha, víceúčelové hřiště s umělým povrchem a doskočiště pro skok daleký. Výuka tělesné výchovy probíhá také ve sportovní hale.

Od školního roku 2019/20 se v rekonstruovaném objektu nachází 2 nově zařízené herny školní družiny, počítačová učebna se zázemím, keramická a kovo – dřevo dílna. V podkroví je umístěna obecní a školní knihovna.

Škola je vybavena výpočetní technikou s rychlým napojením na internet, audiovizuální technikou, keramickou pecí, hrncířským kruhem a množstvím dalších pomůcek.

2.3 Organizační schéma školy

2.4 Základní údaje o pedagogických pracovnících školy

Odborná kvalifikace na prvním i druhém stupni je 100 % a na škole působí kvalifikovaná výchovná poradkyně. Škola pracuje v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Na škole pracují asistenti pedagoga a školní psycholog.

2.5 Žáci a rodiče

Základní škola je spádovou školou pro Předměřice nad Labem a pro Lochenice. Do školy však dojíždějí i žáci z Hradce Králové, ze Sendražic, Nedělišť a dalších obcí.

Na škole pracuje SRPDŠ s voleným zástupcem rodičů každé třídy. Prohlubování neformální spolupráce s rodiči je jedním ze základních cílů školy. Velký význam má i spolupráce s tříčlennou školskou radou.

2.6 Spolupráce školy s dalšími subjekty a institucemi

Na základě školského zákona zřizovatel navrhuje ustanovení Školské rady. Na naší ZŠ pracuje tříčlenná školská rada od školního roku 2005/2006. Skládá se ze zvoleného člena pedagogického sboru, zvoleného zástupce rodičů a zvoleného zástupce zřizovatele.

Úzce spolupracujeme se zastupiteli obce.

Ve vzdělávání a výchově integrovaných žáků spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Hradci Králové, se Speciální školou Hradec Králové a se Střediskem výchovné péče DOMINO v Hradci Králové. Problémy v chování žáků jsou konzultovány a řešeny ve spolupráci s kurátory pro mládež, sociální komisí při Magistrátu města Hradec Králové, městskou policií atd. Primární prevenci pomáhají realizovat společnosti Mozaika a Semiramis. V rámci prevence sociálně patologických jevů je vypracován Minimální preventivní program.

Ke sportovním účelům je denně až do večera využívána tělocvična. Nejen naši žáci tu cvičí pod vedením cvičitelů TJ Slavoj a Sokol. V oblasti zvyšování tělesné zdatnosti spolupracujeme s Plaveckou školou v Hradci Králové a s pracovníky, kteří zajišťují dopravní výuku na dopravním hřišti. Každý rok se zúčastňujeme dopravních soutěží. Každoročně se žáci zúčastňují mnoha sportovních soutěží pod záštitou AŠSK, turnajů Coca Cola cup a Mc Donald cup, atletických závodů organizovaných Magistrátem města Hradce Králové a dalších sportovních soutěží pořádaných v našem kraji.

Spolupracujeme s místní organizací Svazu dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska. Zejména v oblasti prevence se zapojujeme do výtvarné a literární soutěže Požární ochrana očima dětí. Významnou je i spolupráce s Lesy České republiky při sběru kaštanů a žaludů, a to jak z hlediska výchovného, tak i ekonomického. Účastníme se i charitativních akcí organizovaných neziskovými organizacemi.

Vzhledem k tomu, že je v budově školy umístěna nejen školní, ale i obecní knihovna, je navázána i velmi dobrá spolupráce mezi knihovnou a školou.

V oblasti kulturní využíváme nabídky předplatného pro mládež do Klicperova divadla v Hradci Králové a umožňujeme zájemcům několikrát do roka toto divadlo navštívit.

Zajímavostí je, že žáci naší školy mohou přímo v budově základní školy navštěvovat výuku hry na hudební nástroje zajišťovanou vyučujícími ZUŠ Smiřice a Chlumeč nad Cidlinou.

2.7 Projekty

Každoročně se na naší škole uskuteční několik projektů. Jejich realizace je podmíněna výchovnými potřebami školy, aktuálními společenskými událostmi, ročním obdobím, věkem žáků apod. Některé projekty jsou ročníkové, jiné celoškolské. Cílem projektů je rozšířit dosavadní vědomosti a dovednosti žáků, objevovat neznámé, rozvíjet schopnost pracovat v týmech s ostatními žáky. Zdůrazňována je nutnost rozumné diskuse, tolerance k názorům jiných a spolupráce bez předsudků. V projektech se realizují všechna průřezová témata, která prolínají zároveň i jednotlivými předměty.

Příklady projektů:

Projekt Požární ochrana očima dětí se koná v úzké spolupráci s místním Sborem dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska. Žáci literárně a výtvarně ztvárňují své představy o prevenci, práci a užitečnosti činnosti dobrovolných hasičů. Mnozí z nich jsou zapojeni do mládežnických družstev SDH v místech bydliště.

Oblíbeným a tradičním celoškolním projektem jsou Vánoce. Žáci vytvářejí originální dekorativní předměty pro výzdobu školy i vlastních domovů. Připomínají si tradice těchto svátků u nás i v zahraničí. Vše vrcholí vánoční besídkou pro veřejnost, ve které se jednotlivé třídy pod vedením svých učitelů prezentují svým kulturním programem.

Environmentální výchova je hlavní náplní celoškolního projektu ke Dni Země. Žáci pozorují, experimentují, získávají a posuzují informace, prezentují je svým spolužákům, zapojují se do veřejně prospěšné činnosti v oblasti životního prostředí a jeho ochrany.

Ve spolupráci se školní a obecní knihovnou se žáci zúčastňují projektů probíhajících v rámci Týdne knihoven a Noci s Andersenem.

Již dvakrát navštívili naši školu studenti ze zahraničních škol, v rámci projektu Edison. Žáci měli mnoho příležitostí komunikovat v angličtině s cizinci a neformálně poznávat způsob života, zvyky a zajímavosti z mnoha cizích zemí

2.8 Zájmová činnost

Nabídka kroužků se každý rok aktualizuje, pravidelně nabízíme např:

- Počítačový kroužek
- Keramický kroužek
- Výtvarný kroužek
- Dramatický
- sportovní

Výuka hry na hudební nástroje, kterou zajišťují učitelé ZUŠ Smiřice a Chlumec n. C.

TJ Slavoj – cvičení, kopaná

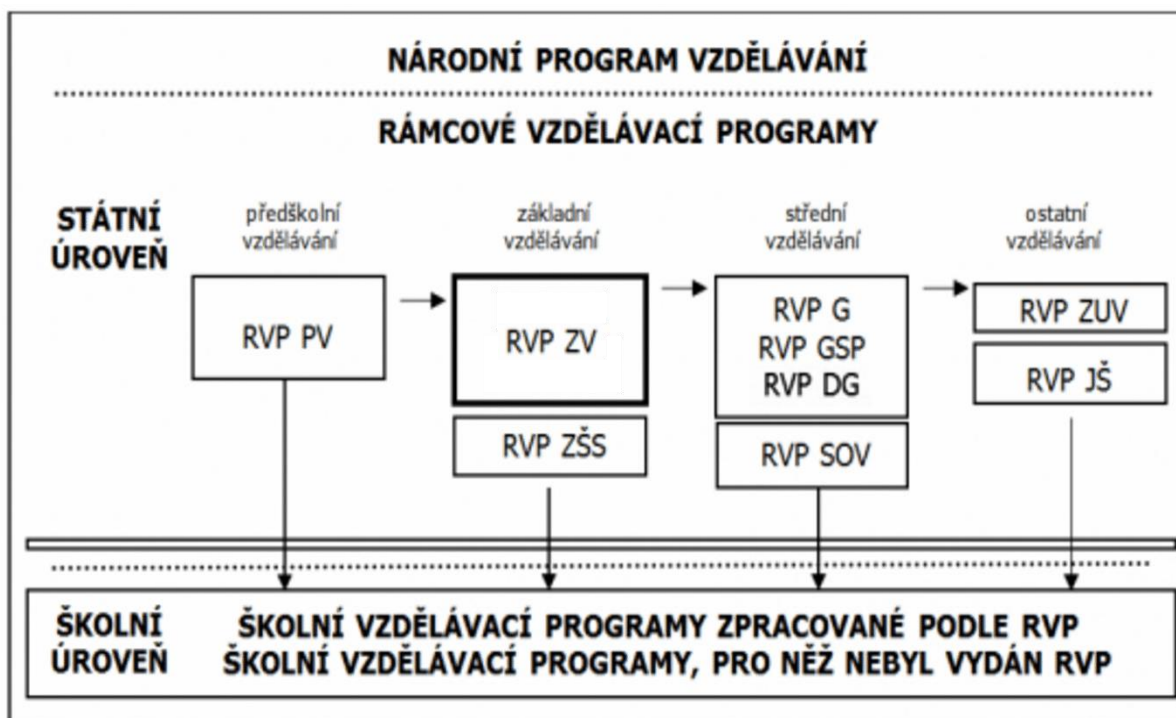
Sokol - cvičení

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Vymezení školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (ŠVP) Základní školy a mateřské školy Předměřice nad Labem byl vytvořen na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělání (RVP ZV).

Postavení ŠVP v systému kurikulárních dokumentů vymezuje toto schéma:

Legenda: RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání; RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a příloha Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV–LMP); RVP GV – Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání; RVP SOV – Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání.

* Ostatní RVP – rámcové vzdělávací programy, které kromě výše uvedených vymezuje školský zákon – Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání, Rámcový vzdělávací program pro jazykové vzdělávání, případně další.

3.2 Cíle školy

naučit žáky vážit si:

- života a zdraví,
- práce a úspěchu,
- přírody a životního prostředí,
- kulturního dědictví,
- svobody své i druhých.

poskytnout všem stejné možnosti učit se dle svých možností,

podpořit intelektuální, tělesné a umělecké nadání žáků s cílem vytvořit harmonickou osobnost,

naučit žáky rozhodovat se a zodpovídat za své činy,

naučit žáky pracovat samostatně i v týmu,

rozvíjet praktickou komunikaci v mateřském i cizím jazyce,
umožnit. aby každý žák zažíval denně alespoň drobný úspěch.

3.3 Klíčové kompetence

Smyslem školního vzdělávacího programu je umožnit žákům osvojit si během školní docházky v rámci svých schopností klíčové kompetence definované Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělání.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie,
- má zájem věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich propojení a systemizace je, efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexní pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, dovede posoudit vlastní pokrok, rozpozná překážky a problémy bránící učení, dokáže naplánovat způsoby svého zdokonalení v učení, kriticky zhodnotí výsledek svého učení a diskutuje o nich,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělání žák:

- rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje řešení problému, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- při řešení problému vyhledává vhodné informace, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, objevuje různé varianty řešení, vytrvale hledá konečné řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem,
- problémy řeší samostatně, používá při tom logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problému, aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- svá rozhodnutí je schopen obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, zhodnotí výsledky svých činů a rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělání žák:

- jasně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním a písemném projevu,
- naslouchá názorům druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje,
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikativních prostředků, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- své komunikační dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě přijetí a poznání své role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření tvůrčí atmosféry v týmu a na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, je ochoten v případě potřeby pomoci,
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, dovede ocenit zkušenosti a nápady druhých lidí, respektuje různá hlediska, čerpá ze zkušenosti a činnosti druhých lidí, vytváří pozitivní představu o sobě samém, nepřeceňuje se, ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělání žák:

- respektuje názory jiných lidí, jejich přesvědčení, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací jiných lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si svou povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí,
- je si vědom svých práv a povinností, chápe principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro tvořivost a kulturu, aktivně se zapojuje do kulturního a sportovního dění,
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, promýšlí svůj aktivní podíl na vytváření životního prostředí a

ochraně přírody, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání žák:

- účinně a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- k výsledkům pracovní činnosti přistupuje z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany kulturních a společenských hodnot,
- znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech využívá v zájmu svého rozvoje a své přípravy na budoucnost,
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

3.4 Cíle základního vzdělávání

Při osvojování klíčových kompetencí a plnění cílů základního vzdělávání budeme využívat i tyto metody:

1. cíl: Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- volbou netradičních, různorodých, poutavých a zajímavých metod a forem práce
- samostatná práce – tvoření referátů, využití internetu, výukových programů, encyklopedií, aj.
- čtení s porozuměním, rozhovor o knize, přečteném textu
- kritické čtení (myšlení)
- vytvořit situaci, aby žák zažil při učení úspěch
- učit zadávat si vyšší cíle
- podporovat navštěvování knihovny – různé soutěže

2. cíl: Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- pomocí rozvíjení fantazijních představ
- rozvíjení schopnosti improvizace
- osvojování si zákonitostí
- tvorba projektů
- řešení křížovek a doplňovaček, sami křížovky a doplňovačky vytvářejí
- doplňování slepých map
- zpracování získaných informací formou referátu
- vlastní výroba pomůcek
- práce s výukovými programy

- zařazovat problémové úlohy, hádanky, rébusy a samostatné tvoření problémových úloh pro ostatní žáky
- práce s internetem, podílení se na tvorbě projektů třídy, školy
- žáci vyjadřují pocit, náladu (např. z hodiny) výtvarným vyjádřením, pohybem

3. cíl: Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

- práce ve skupině, ve dvojicích
- soutěže družstev v tělesné výchově i v jiných předmětech
- získat důvěru u žáka, aby vědělo, že může vyjádřit svůj názor
- vést žáky k akceptování názorů druhých
- učit žáky, jakou formou je vhodné vyjádřit svůj názor (slušnost, hlasitost projevu)
- učit žáky, že je také nutné druhého vyslechnout
- učit žáky ovládat své emoce během komunikace
- učit žáky i řeči těla
- obhajovat zdravě své názory a učit vhodně používat své argumenty

4. cíl: Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

- práce ve dvojicích, skupinová práce
- příprava soutěží, křížovek
- upevňovat sebevědomí žáků
- tvorba projektů pro celou třídu, pro skupiny, pro celý stupeň, pro celou školu
- rozvíjet schopnost empatie
- podporovat mezi žáky zdravou soutěživost
- schopnost zastat různé role v kolektivu
- schopnost hodnotit podíl práce své i ostatních ve skupině

5. cíl: Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

- učit žáky fair play jednání
- učit žáky projevovat vhodným způsobem svůj názor
- otevřeně diskutovat s žáky o jejich problémech
- vést žáky k zodpovědnosti za své jednání a chování
- sebehodnocení a hodnocení chování spolužáků, nebát se otevřeně diskutovat o problémech, přijmout kritiku i kritiku vyjádřit
- schopnost odmítnout projevy šikany
- uvědomování si důsledků negativního chování
- schopnost učitele vyslechnout názory žáků
- plnění povinností v rámci třídní samosprávy

6. cíl: Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.

- práce s uměleckými díly
- pobyt v přírodě
- výlety, exkurze
- pomáhat starším lidem, slušně se chovat ke starším lidem a dospělým

- důvěřovat žákům
- podporovat toleranci vůči odlišnostem
- ochota pomoci, schopnost poskytnout první pomoc, zastat se slabšího
- připravit program například pro lidi v domovech důchodců, pro postižené (adopce dítěte, zvířete na dálku)
- vést žáky ke třídění odpadu
- škola v přírodě – ohleduplné chování, rozvíjet lásku a vztah ke všemu živému
- sběr léčivých rostlin, kaštanů, žaludů a pomerančové kůry

7. cíl: Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný.

- vést žáky k mimoškolní sportovní aktivitě
- vést žáky ke správné relaxaci – pasivní i aktivní
- spolupráce ve skupině, zodpovědnost za mladší spolužáky
- vyvarovat se hlučného prostředí
- ukazovat následky nemocí, úrazů, závislostí (beseda, exkurze)
- zařazovat v každé hodině relaxační část
- vést k toleranci
- dopravní výchova v hodinách, výuka na dopravním hřišti, spolupráce s městskou policií v oblasti dopravní výchovy a zdravotní výchovy
- názorné ukázky ohrožení zdraví v důsledku nesprávného chování a nedodržování daných pravidel
- vést ke zdravé výživě (recepty, negativní vliv reklamy)
- základy první pomoci
- dokázat pohotově a účinně reagovat v krizových situacích
- nepřepínat své síly, dokázat odhadnout vlastní schopnosti a možnosti

8. cíl: Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními.

- osobním postojem, vlastním příkladem
- rozhovor např. na téma „Lidské rasy“
- hry, exkurze, projekty
- integrace handicapovaných žáků
- návštěvy divadla, kina, muzea – diskuse na dané téma
- využití tradic, zvyků, poukázat na jejich původ, rozdíly
- dramatizace modelových situací
- příprava vánočních přání, kulturních vystoupení pro domovy důchodců, svaz žen, aj.
- účast na výtvarných soutěžích (např. na téma Moje babička, soutěž ke dni hospiců)
- seznámit se s kulturami jiných zemí, tradicemi, zvyky a naučit se tolerovat rozdílnosti
- umět se vcítit do pocitů a myšlení druhého („Nedělej druhému to, co sám nemá rád.“)
- zapojení se do charitativních akcí

9. cíl: Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a upevňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování a vlastní životní a profesní orientaci.

- správné ohodnocení výkonu svého i ostatních
- výchova ke zdravému sebevědomí

- učit žáky vyrovnat se i s momentálním neúspěchem
- individuální přístup – zadávat úkoly diferencovaně dle schopností žáka, povzbuzovat, motivovat k lepším výkonům
- zájmová činnost žáků – kroužky
- vést žáky k ochotě pomoci slabšímu spolužákovi
- umět vyrovnat se s neúspěchem
- nechat žáky prezentovat výsledky své mimoškolní činnosti před ostatními spolužáky (přinést ukázat diplomy, medaile, vyprávět o průběhu závodů)
- ukázat medaile a diplomy v naší škole na nástěnce s fotografiemi žáků reprezentujících školu v různých soutěžích

3.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola bude vytvářet prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. Ve spolupráci s metodikem prevence a výchovným poradcem se věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tedy žákům se specifickými poruchami učení nebo chování, žákům nadaným a talentovaným, žákům z velmi nepodnětného sociálního prostředí a žákům s odlišným mateřským jazykem. Tato skupina žáků zahrnuje i žáky s vadami řeči, žáky se zdravotním postižením a žáky s kombinací různých postižení.

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tato podpůrná opatření se žákovi poskytují bezplatně a spočívají v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení, úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, používání speciálních učebnic a pomůcek, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a využití asistenta pedagoga.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem a zdravotnickým zařízením).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží (např. pomalejší pracovní tempo, drobnější obtíže ve čtení a psaní, problémy se zapomínáním, drobné potíže v koncentraci pozornosti apod.) ve vzdělávání žáka formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy.

Při zjištění těchto obtíží vyučující daného předmětu informuje třídního učitele a výchovného poradce.

Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů. Třídní učitel s výchovným poradcem sjednají schůzku se zákonným zástupcem žáka, kterého seznámí s plánem pedagogické podpory. S tímto plánem seznámí i všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje PLPP a dle potřeb žáka jej aktualizuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud podpůrná opatření nestačí a nenastane očekávané zlepšení ve výkonech žáka, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce předá PLPP školskému poradenskému zařízení.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka, který stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení 2x ročně vyhodnocuje naplňování

individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence (individuální a skupinová reedukace žáků se specifickými poruchami učení).

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- při zadávání domácích úkolů zohledňování možností žáka a podmínek, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání včetně odborných exkurzí.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- seznámení se se způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťují:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- třídní učitelé,
- speciální pedagog,
- školní psycholog.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou v Hradci Králové a Speciálně pedagogickým centrem pro děti s vadami řeči – SPC Duháček v Hradci Králové.

3.5.2 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Jedním z cílů výchovně vzdělávacího procesu je vytvořit vhodné podmínky a dostatek motivace pro talentované a mimořádně nadané žáky. Jedná se o odvětví pedagogiky, které si žádá individuální přístup k žákovi a klade vysoké nároky na přípravu učitele, pro kterého je tato činnost zároveň i velkou výzvou. Aktivita budou koordinovány ve spolupráci s výchovným poradcem školy.

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovedností.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze školního vzdělávacího programu naší školy, závěrů psychologického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby individuálního vzdělávacího plánu

Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.

Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření individuálního vzdělávacího plánu žáka, který vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě IVP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s IVP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka.

Školské poradenské zařízení 2x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.

Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.

Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.

Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.

Žák vykoná zkoušku před komisí.

Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.

Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.

V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, využívání nabídky výukových programů středních škol na podporu rozvoje vědomostí a dovedností včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,

- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů, napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- využití vhodných forem výuky pro rozvíjení nadání (práce ve skupině, pomoc spolužákům, zadávání složitějších domácích úkolů),
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i okresních, krajských a celostátních,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou,
- spolupráce se sportovním klubem.

3.5.3 Vzdělávání žáků s poruchami chování

Poruchy chování jsou projevy chování dětí a mládeže, které nerespektují ustálené společenské normy. Vyskytují se hlavně u sociálně narušené mládeže, ale také u jedinců s jiným typem postižení. K jejich vzniku přispívá vliv nevhodného nebo nedostatečného výchovného působení, vlivy sociální nebo určité dispozice osobnosti na podkladě centrálního nervového systému (hyperaktivita nebo porucha pozornosti ADHD).

Děti s poruchami chování představují sociální skupinu ohroženou negativními sociálními vlivy. Jedná se o děti náchylnější k sociálně patologickým jevům, proto je zde velmi důležitá

spolupráce s metodikem prevence, jehož úkolem je získat důvěru dětí, aby mohl řešit konfliktní situace ve škole. Zároveň vede programy či konzultace směřující ke zdravému životnímu stylu, jehož nedílnou součástí jsou i zdravé vztahy ve třídě a mezi spolužáky. V rámci svého zaměření připravuje a zprostředkovává dětem variabilní programy ve spolupráci s Centrem primární prevence Královéhradeckého kraje – Semiramis. Individuální konzultace žákům nabízí dle potřeb. Vzdělávání těchto žáků probíhá na naší škole ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Forma vzdělávání žáků s poruchami chování

Škola je povinna využít pro podporu žáků s poruchami chování podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu, popřípadě bude poskytována podpora v součinnosti asistenta pedagoga. Učitel musí se žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem, zavést systém pochval a trestů.

Se souhlasem rodičů může být žák vyšetřen ve středisku výchovné péče a učitel pak se žákem pracuje dle doporučení této instituce. Možná je i denní výuka nebo pobyt v tomto zařízení na dohodnutou dobu.

3.5.4 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Jsou to žáci z různých menšin u nás žijících, žáci přicházející k nám v rámci migrace nebo žáci se sociálně nízkým a kulturním znevýhodněním. Někteří z těchto žáků se bez závažnějších problémů integrují do běžné školy. U jiných je hlavním problémem nedostatečná znalost jazyka. Mezi žáky se sociálním znevýhodněním patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, kteří jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy, jako je např. zneužívání návykových látek apod. Proto je nezbytné všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují.

Při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, z odlišného sociálního a kulturního prostředí je především důležité, aby pedagogičtí pracovníci vnímali a citlivě usměrňovali sociální klima ve třídě, pravidelně efektivně diagnostikovali vztahy a pozice žákyň a žáků ve skupině, věnovali zvýšenou pozornost žákům ohroženým vyloučením ze skupiny, pozitivně ovlivňovali procesy skupinové dynamiky a eliminovali rizika jejich vyloučení z kolektivu třídy.

Forma vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Škola je povinna využít pro podporu vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Při vzdělávání žákyň a žáků se sociálním znevýhodněním, z odlišného sociálního a kulturního prostředí je ze strany pedagogických pracovníků velmi potřebné:

- upřednostňovat zejména motivující a aktivizující metody výuky a hodnocení, které mají větší potenciál rozvíjet individuální předpoklady žáků a umožňují pozitivně využívat heterogenitu žakovského kolektivu (vytvářet příležitost zapojení všech smyslů do učení, střídat výklad a individuální či skupinovou činnost žáků, vytvářet vzdělávací projekty),
- sledovat zájmy žáků a při plánování výuky začleňovat témata atraktivní pro žáky ve skupině,
- sledovat komunikační dovednosti, jazykovou vybavenost a aktivní slovní zásobu žáků a pomáhat jim překonávat případné znevýhodnění v této oblasti (pomoci zde může i asistent pedagoga, využití disponibilní časové dotace ve školním vzdělávacím programu).

Veškerá vyrovnávací a podpůrná opatření, která škola využívá při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, z odlišného sociálního a kulturního prostředí, je potřebné zaměřit již na prevenci školní neúspěšnosti těchto dětí. V průběhu vzdělávání není na místě snižovat z důvodů sociálního znevýhodnění nároky na žáky a žákyně, ale je třeba vytvořit jim podmínky pro to, aby se případné znevýhodnění v co nejnižší možné míře projevovalo v naplňování jejich vzdělávacího potenciálu.

U žáků s jiným mateřským jazykem je potřeba se zaměřit na osvojení českého jazyka a zároveň zajistit žákům přístup k informacím, které jim umožní budování své vlastní identity. Je potřebné doplnit vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich znevýhodňujícího prostředí.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory žáků se sociálním znevýhodněním

Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů. Třídní učitel s výchovným poradcem sjednají schůzku se zákonným zástupcem žáka, kterého seznámí s plánem pedagogické podpory. S tímto plánem seznámí i všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Pokud pedagogičtí pracovníci realizovali vyrovnávací opatření, jež jsou v možnostech školy, a žák nedosahuje očekávaných výsledků, je důležité oslovit rodiče či jiného zákonného zástupce žáka či žákyně a včas zprostředkovat pomoc školského poradenského zařízení a spolupracovat na realizaci doporučených opatření. Na základě těchto doporučení třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce vypracuje individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

3.5.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení)

Vzdělávání žáků zdravotně postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Forma vzdělávání žáků s tělesným postižením

Škola je povinna využít pro podporu vzdělávání žáků se zdravotním postižením podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Pro tyto žáky bude vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Žáci se zdravotním postižením mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni ke zvládnutí učiva. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu týkající se úlev v tělesné výchově, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, popřípadě v ostatních předmětech a použití kompenzačních a speciálních pomůcek.

Protože škola není bezbariérová, je nutné požadovat přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi přizpůsobit se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

7. HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE

Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.

Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SPU používá hodnocení slovní. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se pracuje.

Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost vykonávat činnost smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, sondy, diktáty, cvičení ...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce ...
- projektové a skupinové práce
- projektové dny celoškolské
- diagnostické pozorování žáka
- školy v přírodě
- vědomostní a dovednostní testy SCIO ...

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni :

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka. Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned písemně informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém. Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo. Rozsáhlejší písemné práce, testy, diktáty... jsou vždy včas předem oznámeny žákům (kontrolní písemné práce se archivují dva roky a v den, kdy se píše KPP, nemůže probíhat další náročnější písemné zkoušení).

Žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím).

Žáci si své oklasifikované a opravené podklady pro hodnocení budou zakládat pro tvorbu žákovského portfolia.

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. V 1. ročníku probíhá nejčastěji ústně.

Ve 2. ročníku se navíc žáci hodnotí formou značek v rámci jednotlivých předmětů na samostatný pracovní list, kde třídní učitel poskytne i zpětnou vazbu.

Ve 3. - 5. ročníku se místo značek učí již písemnému vyjádření.

Na 2. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně a písemně.

Ověřování klíčových kompetencí

Na 1. stupni ověřování probíhá v 1 a 2. ročníku na závěr školního roku a ve 3. a 5. ročníku vždy na konci každého pololetí. Pro žáky jsou připraveny speciální projektové dny, při nichž tř. učitel sleduje naplňování kompetencí u jednotlivých žáků a zástupce vedení školy sleduje úroveň v jednotlivých třídách a ročnících. Výsledky pozorování jsou zpracovány, vyhodnoceny a pomáhají při další práci s kolektivem. Na 2. stupni ověřování klíčových kompetencí probíhá v jednotlivých oblastech vyučování na základě projektů, dotazníků a dalších efektivních metod.

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, projednává pedagogická rada. Hodnocení schvaluje ředitel školy. Využívá se tři stupňů hodnocení:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí Vyhláškou č. 73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Rodiče

integrovaných žáků na základě doporučení PPP nebo jiného SPC mohou požádat pro své dítě vytvoření individuálního vzdělávacího plánu a o slovní hodnocení.

Při slovním hodnocení se uvádí :

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné